

Anti-pestprotocol Kindcentrum Vijfblad

In dit plan is het belangrijk dat alle betrokkenen (het schoolteam, de gepeste, de pesters, de meelopers en de ouders) hun verantwoordelijkheid nemen. Waar het in het tegengaan van pesten uiteindelijk allemaal om draait, is het veranderen van de houding en gedrag van de leerlingen.

In dit protocol maken we onderscheid tussen ‘plagen’ en ‘pesten’.

Plagen of pesten

Een definitie van pesten luidt als volgt: “Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.” Met deze definitie is het verschil tussen pesten en plagen duidelijk aangegeven. Bij plagen is sprake van incidenten. Pesten echter gebeurt systematisch: een aantal keren per week, een keer per week of regelmatig. De verschillen zou je zo kunnen aangeven:

Plagen	Pesten
Gelijkwaardigheid	Machtsverschil
Wisselend slachtofferschap	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

Wij vinden het als Kindcentrum Vijfblad belangrijk dat elk kind met plezier naar school gaat en zich veilig voelt. Pesten hoort daar niet bij. De school erkent pesten als een probleem. Zij zullen zich tot het uiterste inspannen pesten op school te voorkomen. Indien pestgedrag zich wel voordoet, zullen zij proberen dit vroegtijdig te herkennen en volgens het protocol in te grijpen.

1. De taak van de schoolleiding:

a. Bewustwording.

De schoolleiding moet doordrongen zijn van de ernst van de problematiek. Op elke school wordt gepest. Men moet zich realiseren dat er wat aan gedaan moet worden. De aanpak staat niet op zichzelf, maar moet onderdeel zijn van schoolbeleid als onderdeel van een goed pedagogisch klimaat.

b. Stellingname.

De schoolleiding moet naar buiten toe, zowel naar leerkrachten, leerlingen en ouders duidelijk maken dat pesten niet toelaatbaar is. Slachtoffers weten dat “de school” aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden, weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.

De schoolleiding moet ervoor zorgen dat:

- 1) er een plan van aanpak is om pestgedrag aan te pakken;
- 2) iedereen op de hoogte is van het plan van aanpak;
- 3) alle geledingen de aanpak ondersteunen.

De schoolleiding moet concrete maatregelen nemen, die niet na een tijdje ophouden, maar blijven voortduren. Het betreft maatregelen die gericht zijn op het bestrijden van pesten (bestrijdingsmaatregelen) en maatregelen die vangnetten voor slachtoffers in het leven roepen (vangnetmaatregelen.)

d. Bestrijding van pesten ondersteunen.

Er wordt een plan van aanpak gemaakt hoe men om moet gaan met pestproblemen.

De omgeving wordt zo mogelijk aangepast om pesten te voorkomen (bv. extra pleinwacht, vergroten schoolplein, pauzetijden veranderen).

Er wordt op school structureel gewerkt aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Dit wordt **preventief** gedaan door middel van:

- * methode KWINK in groep 1 t/m 8
- * het opstellen van de gedragsregels in de vorm van de kapstok
- * de 'Week tegen het pesten'
- * inzet van gedragsprotocollen
- * 'Rots en Water' training in groep 1 t/m 8
- * Fides training: structureel aangeboden in groep 7

Signalering vindt plaats door:

- * observaties van de leerkrachten
- * invullen van de observatielijsten van KIIJK en ZIEN.

Daarnaast hebben we ICP'ers (interne contactpersonen) en CSV'ers (coördinator sociale veiligheid) binnen de school.

ICP'ers:

lieneke.rietsema@eenbes.nl

theo.vanloon@eenbes.nl

CSV'ers:

willeke.verbruggen@eenbes.nl

janna.vandenberg@eenbes.nl

2. De taak van de leerkracht:

a. Bewustwording.

Wat geldt voor de schoolleiding geldt ook voor de leerkracht. De leerkracht moet gespits zijn op signalen die de kant van pesten op kunnen gaan.

b. Stellingname.

De groepsleerkracht maakt naar de leerlingen toe duidelijk dat pesten ontoelaatbaar is. Slachtoffers

weten dat de leerkracht aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden, weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.

Er zijn geen vaste maatregelen die overal en altijd werken. Elke klas, elke leerkracht en elke situatie is verschillend. Wel is een aantal maatregelen te noemen waaruit de leerkracht kan putten bij de bestrijding van pestgedrag. We kennen preventieve maatregelen om pesten te voorkomen en curatieve maatregelen om reeds plaatsvindende pestpraktijken een halt toe te roepen.

d. Voorkomen van pesten.

- 1) De omgeving aanpassen zodat er geen gelegenheid is om te pesten.
- 2) Schoolregels afspreken en erop toe zien dat deze nageleefd worden.
- 3) Agressie en geweld kanaliseren door in gesprek te gaan en/of afleiding te bieden.
- 4) Leerlingen eigen verantwoordelijkheid te geven en creatief om te leren gaan met schoolfrustraties.
- 5) Sociale vaardigheden trainen en zelf het goede voorbeeld te geven.

3. Bestrijden van pesten.

Er zijn twee soorten maatregelen om pesten te bestrijden:

1) *Confronterende maatregelen* houden in dat de groep openlijk en direct wordt aangesproken op de pesterijen door:

- van het pesten een lesthema te maken,
- hulp te bieden aan de slachtoffers of door te verwijzen,
- gesprekken aan te gaan met de pesters en hun ouders, de gepeste en zijn/haar ouders en de rest van de groep en eventueel hun ouders.

2) *Niet confronterende maatregelen* houden in dat het pestprobleem in de groep via een indirecte manier bespreekbaar wordt gemaakt door het onderwerp pesten aan te bieden via onderwerpen als machtsmisbruik of oorlog en vrede. Daarnaast moet hulp geboden worden aan het slachtoffer en de pester. Niet confronterende maatregelen worden toegepast b.v. bij het vermoeden van pestgedrag.

4. Het belang van vangnetten.

Zelfs al doe je als school een krachtige poging om het pesten tegen te gaan, dan nog kan pesten de kop opsteken. In dat geval is het belangrijk dat het slachtoffer altijd bij een schoolvertrouwenspersoon moet kunnen aankloppen voor hulp: de interne contactpersoon.

De interne contactpersoon wordt aangesteld door de schoolleiding en gepubliceerd in de schoolgids, het informatieblad en de informatiekalender van de school.

Voldoen de contacten met interne contactpersoon niet, dan is er de mogelijkheid een klachtenprocedure in werking te stellen. Klachtencommissie en klachtenprocedure staan beschreven in iedere schoolgids van onze scholen. Onderdeel van onze klachtenprocedure is de inschakeling van onze externe vertrouwenspersonen. Deze onafhankelijke vertrouwenspersonen zijn aangesteld door

het bevoegd gezag: de bestuurder. Voor Eenbes Basisonderwijs zijn dat vanuit de organisatie “Vertrouwenswerk”:

1. El Theuws: 06 12407652

5. Plan van aanpak als pesten geconstateerd wordt.

Wanneer we pestgedrag vermoeden, treedt degene die dit signaleert onmiddellijk in actie. In overleg met de directeur wordt een vervolgroute uitgestippeld. In deze vervolgroute volgen we een meersporige aanpak waarin we onderscheid maken in activiteiten gericht op:

- 1) de dader;
- 2) het slachtoffer;
- 3) de ouders;
- 4) de meelopers;
- 5) het schoolteam.

Bij twijfel over de vraag of er sprake is van pesten, vindt altijd een nader onderzoek plaats. Wordt tot onderzoek overgegaan, dan zullen ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele dader als eersten en afzonderlijk worden betrokken bij het onderzoek en de vervolgactiviteiten.

Wanneer er sprake kan zijn van pesten, wordt met de mogelijke dader(s) een confronterend gesprek aangegaan. Duidelijk wordt gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. De pester komt voorlopig “onder curatele”; zijn bewegingsvrijheid ten opzichte van het slachtoffer wordt ingeperkt. Deze maatregel is van kracht tot zekerheid over de feitelijke gebeurtenissen is verkregen. Wanneer meer duidelijkheid over de feitelijke gang van zaken bestaat kan als reactie op pestgedrag een sanctionering volgen → zie stappenplan.

Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leerkracht, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren. In een volgend stadium zal worden bekeken of met het slachtoffer het doorlopen van een meer op eigen persoonsontwikkeling gericht traject gewenst is.

De meelopers worden gehoord wanneer nader onderzoek gewenst is. Ook zij worden in voorkomende gevallen op een confronterende wijze aangesproken. In tweede instantie kan worden besloten tot sanctionering en/of vervolgtraject.

In een plan van aanpak worden altijd afspraken gemaakt tussen de groepsleerkrachten in de school. Middels deze afspraken wordt gezorgd dat, bij het toezicht tijdens de lessen, bij het buitenspelen en dergelijke, sprake is van een consequente aanpak.

De Medezeggenschapsraad van de school heeft instemmingsrecht t.a.v. het bovenstaande beleid en het plan van aanpak.

6. Omgangsregels.

Naast de schoolregels over het gebruik van het gebouw en het gedrag en de afspraken rond het gebouw kennen we de volgende omgangregels (kapstokregels):

- * We zijn aardig voor elkaar
- * We helpen elkaar
- * We zorgen voor een opgeruimde school
- * We doen goed ons best
- * We lossen alles samen op

STAPPENPLAN BIJ PESTEN

1. Signaal van:

slachtoffer, ander kind, ouder, eigen leerkracht, andere leerkracht, buitenstaander

Eerst naar eigen leerkracht

2. Leerkracht hoort slachtoffer(s), pester(s) en evt derden. Als de leerkracht het idee heeft dat er sprake is van onderhuids pesten, gaat de leerkracht met de groep in gesprek om op die manier het probleem vast te stellen.

Ouders van het slachtoffer worden op de hoogte gesteld van het onderzoek. Indien nodig worden ook andere ouders (van eventuele betrokken kinderen) op de hoogte gesteld.

3. De betreffende leerkracht overlegt altijd met IB'er en evt. MT over:

- ernst van de situatie
- incidenteel pesten of herhaaldelijk pesten

4. Leerkracht: Bij incidenteel pesten:

- Geeft slachtoffer ondersteuning op het gebied van weerbaarheid en zelfvertrouwen. Lkr. zorgt voor een veilige omgeving.
- Lost het op binnen de groep, door middel van gespreksvoering en sociale interventies met dader(s), slachtoffer(s) en meelopers.
- Informeert de betreffende ouders
- Registreert in Parnassys, afhankelijk van de ernst van de situatie. Wat is er gebeurd en wat wordt er gedaan?
- Blijft alert en evalueert met betrokkenen

5. Leerkracht overlegt met IB'er en MT:

Bij herhaaldelijk pesten:

- Gaat in gesprek met slachtoffer(s) en pester(s)
- Pesters krijgen een sanctie.
- Stelt betreffende ouders op de hoogte
- Registreert in Parnassys
- Informeert (team), zodat iedereen alert kan blijven

Sanctie: afhankelijk van de ernst van de situatie/herhaling, bepaalt door IB/MT/leerkracht:
1 mondeling spijt betuigen
2 toepasselijke sanctie (nablijven, kapstokregels overschrijven)
3 Gedragsprotocol wordt structureel ingezet.